

Humor in een voorstelling over een voltooid leven

Zelf bepalen wanneer je leven voltooid is. Het is een onderwerp dat de acteurs Joke Tjalsma en Paul R. Kooij bezighoudt. Daarom is de voorstelling Avond waarmee ze op tournee gaan door Nederland voor het tweetal een schot in de roos.

Voor Joke Tjalsma is Avond een reprise want in 2019 speelde zij in de Friese versie van het stuk: “Er kwamen toen 12.000 bezoekers, de dorpshuizen waar we speelden waren echt tot de laatste stoel afgeladen. De voorstelling was dan ook een enorm succes en kreeg lovende kritieken”. Ze is blij dat er nu zeven jaar later een versie in het Nederlands is waarmee ze door Nederland reizen. Nu met Paul R. Kooij als tegenspeler.

Volgens Joke is een voorstelling over voltooid leven alleen maar actueler geworden. “Ik ben mij in de afgelopen zeven jaar er nog meer in gaan verdiepen en heb het ook met mijn dokter besproken. Ik ben altijd zelfstandig geweest en wil als het zover is, bewust mijn einde kiezen. Ik ben 67 jaar en gezond en als ik in die gezondheid 80 jaar word dan is dat mooi. Maar als dat niet zo is dan wil ik daar zelf de regie over hebben. Ik wil alles goed geregeld hebben en anderen er niet mee opzadelen”, zegt Joke. “Het is een verhaal wat ik graag over het voetlicht wil brengen.”

Paul R. Kooij is het roerend met haar eens. “Ik vind het een bezopen gedachte dat je niks over je eigen einde te zeggen hebt. Je hele leven ben je leuk en enthousiast geweest maar je einde mag je niet zelf bepalen. Ik vind het belachelijk dat de overheid de Coöperatie Laatste Wil in de criminele hoek wil duwen. Natuurlijk moet je er zorgvuldig mee omgaan maar mensen moeten zelf op een goede manier hun einde kunnen kiezen. En niet zoals nu vaak gebeurt genoodzaakt zijn om bijvoorbeeld slaappillen op te sparen. Want dat is gewoon een heel slecht idee”, zegt hij. “Maar als mensen niet zelf die keuze voor euthanasie willen maken dan is dat natuurlijk ook helemaal goed”, vult hij aan.

Avond is een voorstelling met een belangrijke inhoud. “Een voorstelling waarover je na afloop nog zeker napraat. Dat vind ik mooi aan dit stuk. Ik hoop dat het publiek achteraf over de thematiek gaat nadenken”, zegt Paul. Toch benadrukken de twee acteurs dat de voorstelling niet zwaar of moeilijk is. “Het is een licht stuk over een zwaar onderwerp”, benadrukt Joke. “Het is drama maar ook komedie”, vult Paul aan. “Oké geen dijenkletser natuurlijk maar mooi toneel waar ook wat te lachen valt”.

In Avond maken we kennis met Daniël en Wimmy die al een leven lang bij elkaar zijn en samen willen sterven. Hun dochter Anneke en haar nieuwe partner Theo proberen Daniël en Wimmy bij te staan in hun laatste levensfase. Maar zo eenvoudig is deze reis niet, blijkt al snel. Het stuk is geschreven door Bouke Oldenhof en Jos Thie tekent voor de regie.

Joke speelt zowel de rol van Wimmy als Anneke en Paul tekent voor Daniël en Theo. “We doen dat niet door verkleedpartijen. Door het spel merken de mensen vanzelf of het de moeder of de dochter is”, legt Joke uit. Paul: “Inderdaad we transformeren door de houding en dat werkt goed. Het zijn interessante personages om te spelen.”

Joke en Paul genieten van het samenspelen. “We hebben al vaker samengespeeld en kunnen veel met elkaar lachen”, zegt Joke. “Het is een pittige voorstelling met mooie

teksten, maar zoals gezegd valt er genoeg te lachen. Het thema vraagt ook om een zekere losheid”, aldus Paul. De twee acteurs hopen dat veel mensen komen kijken. “Het zijn vooral 40-plussers die nu met deze thematiek bezig zijn natuurlijk maar tegelijkertijd krijgen ook jongeren ermee te maken, via bijvoorbeeld hun opa en oma. De voorstelling is dus juist interessant voor iedereen”.

Avond is een productie van het Friese theatergezelschap Pier21 en is vanaf 23 januari te zien in de Nederlandse theaters. Kijk voor meer informatie en de speellijst op www.pier21.nl.